

nr. 1 FEBRUAR 2018

ORGANIST

bladet

Carl Nielsens store orgelværk *Commotio*

- et overblik over indspilninger

DOKS

DANSK ORGANIST OG KANTOR SAMFUND

Dansk Organist og Kantor Samfund DOKS

Vesterbrogade 57, 1. th. - DK-1620 København V
Tlf. 33 79 16 85 (tr. 10-13)

doks@doks.dk - www.doks.dk

Sekretariatsleder: Bjørn Arberg

Mobil 21 47 04 30 (træffes ikke fredag)

Sekretær: Lene Arberg

INTROITUS Af Mikael Garnæs

Bestyrelse DOKS

Karin Schmidt Andersen formand

Hendriksholm Kirke

Vesterbrogade 57, 1. th. DK-1620 København V

ksa@doks.dk - Tlf. 21 28 00 72

Poul Skjølstrup Larsen næstformand

Løgumkloster Kirke

skjoelstrup@doks.dk - Tlf. 40 68 21 44

Philip Schmidt-Madsen kasserer

Set. Matthæus Kirke

phsc@vesterbrosogn.dk - Tlf. 30 33 89 70

Bente Hogrefe Nielsen

Sjællands Kirkemusikskole

bente.hogrefe@mail.dk

Tlf. 29 67 13 01 - 46 96 46 92

Klaus Viggo Jensen

Ringkøbing Kirke

kvj@youmail.dk

Tlf. 48 41 46 71 - 20 32 43 40

Peter Bjerregaard Mortensen

Godthåbskirken

pbm@godthaabskirken.dk - Tlf. 26 36 87 61

Christina Beltoft Mortensen

Norre Tranders Kirke

beltoftchristina@gmail.com

Tlf. 98 14 91 73 - 61 71 91 73

Akademikernes A-kasse

Vester Farimagsgade 13 - 1606 København V

Tlf. 33 95 03 95 - aka.dk

Vedr. afdelingerne i Aarhus, Odense og Aalborg henvises til hjemmesiden. Telefonnummeret er ens for alle afdelinger

Organistbladet DOKS

Mikael Garnæs ansvarshavende redaktør

Tysk-fransk reformert Kirke

organistbladet@doks.dk - Tlf. 41 26 63 31

Abonnement: årligt kr. 600, løssalg kr. 60

Annoncer sendes til annoncer@doks.dk

Deadline for redaktionelt stof til næste nummer: 5. marts

Deadline for annoncer til næste nummer: 5. marts

En ny begyndelse for Organistbladet

Det er med stor glæde, at vi nu kan præsentere Organistbladet i en ny og opdateret version. Det gamle design havde mange år på bagen, og oplevedes trods lejlighedsvis fornyende tiltag nok som en kende støvet. Det er nu sendt på pension og erstattet af et nyt professionelt design kreeret af firmaet Riisgraphics, som bestyrelsens bladudvalg og redaktøren håber vil falde i læsernes smag. Formatet er nyt – ”letter” i stedet for A5 -, og layoutet har fået en ansigtsløftning. Det fysiske blad vil, som DOKS’ formand Karin Schmidt Andersen fortalte i sin klumme i novembernummeret 2017, fremover udkomme hver anden måned, og vil blive suppleret med nyhedsmails.

Også indholdsmæssigt kan man opleve nye tiltag i bladet. Her skal fremhæves de nye faste holdnings- og debatorienterede sider ”Formanden/bestyrelsen har ordet” og ”Klummen”, hvor primært DOKS’ egne medlemmer vil komme til orde i aktuelle eller principielle emner. I dette nummer fortæller Karsten Gyl-dendorf om et gudstjenestebesøg i Schweiz og de overvejelser det satte i gang om musikkens rolle i gudstjenesten.

En anden ny fast spalte er ”Musik til gudstjenesten”, hvor DOKS-organister spiller ud med deres musikvalg til en aktuel søndag. Her kan man læse om og lade sig inspirere af, hvad der opføres i større og mindre kirker rundt om i landet en bestemt søn- eller helligdag, og ikke mindst høre om de musikalske, teologiske og praktiske overvejelser der ligger til grund for valget. Susanne Krog Thesbjerg lægger ud med at fortælle om sine musikvalg til 1. søndag i fasten.

Inspireret af det populære indslag ved årskurserne *DOKS’en ud af boksen* er det tanken, at bagsiden fremover skal bringe inspirationshistorier fra kolleger, der har fået en god idé, arbejder på et usædvanligt projekt eller har en speciel kompetence. Mie Korp Sloth er en af de ganske få her i landet der dyrker orgelportativet, og hun fortæller om sit instrument og de spændende sammenhænge hun bruger det i.

De faglige artikler er nu som før det bærende element i bladet. I dette nummer går den svenske professor Sverker Jullander i dybden med *Commotio*-indspilningens historie.

Mange kolleger fortæller, at de har alle deres gamle numre af Organistbladet stående. Det er en forpligtelse at tilstræbe, at man stadig vil have lyst til det!

Rigtig god læselyst.

IND- HOLD

4
FORMANDEN
har ordet

12
KLUMME

14-15
REGISTERTAVLEN

16-17
ANMELDELSE

6-11
COMMOTIO-INDSPILDNINGER

Foto: Bo Seedorff

19
NYE UDGIVELSER

20
MUSIK TIL GUDSTJENESTEN

21
BESØG HOS
STUDERENDE
PÅ DKDM

23
KALENDER

24
ORGELPORTATIVET

FORMANDEN HAR ORDET Af Karin Schmidt Andersen, formand for DOKS

Livslang læring

I perioden op til overenskomstforhandlingerne er *kompetenceudvikling* et af mange ord, der er fløjet gennem luften. Hermed menes vel, at et foranderligt arbejdsmarked kræver tilpasninger og nye kompetencer hos medarbejderne. Uddannelse er i dag noget, der sker gennem hele arbejdslivet, og arbejdsgiveren må afsætte de midler der er nødvendige for at have veluddannede medarbejdere.

Musikere er en faggruppe der om nogen ved, at indlærte færdigheder til stadighed skal kompetenceudvikles. En musiker er aldrig færdiguddannet, men er drevet af en indre motivation, der søger udfordringer og sætter nye mål. Status quo er ikke en mulighed, at være musiker er at være i proces.

En kirkemusiker har brug for en række håndværksmæssige grundfærdigheder, hvis de mange forskelligartede opgaver en typisk arbejdsuge består af skal kunne overkommes og løses tilfredsstillende. Man skal hurtigt kunne indstudere nyt repertoire, ledsage fællessang i et utal af sammenhænge, kunne være kammermusiker og kapelmester samt faglig musikalsk konsulent for menighedsråd og præster. En konservatoriestuderende bør kunne forvente af få så tilstrækkelig undervisning og tid til fordybelse i sin studietid, at fundamentet for al videre kompetenceudvikling bliver solidt. Hvis statens årelange krav om effektiviseringer på uddannelsesstederne betyder at uddannelsens fundament forringes, er det en ualmindelig dårlig disposition. Uddannelse i grundkompetencer er en investering, som al videre kompetenceudvikling er afhængig af.

Efter at have aflagt sin sidste eksamen må også en DOKS-kirkemusiker til stadighed udbygge sine færdigheder og tilegne sig nyt. Det sker af egen drivkraft og som resultat af de udfordringer han eller hun møder i sit embede og hos sin arbejdsgiver. Man mærker i disse år, at menighedsrådene har stigende forventninger til udbuddet af kirkemusikalske aktiviteter, og her er det afgørende vigtigt at kvaliteten følger med kvantiteten. Det kan kræve særlige kundskaber hos kirkemusikeren, som må erhverves ved selvstudium eller i form af egentlig efter- og videreuddannelse. Hvad enten basisuddannelsen er fra en kirkemusik-skole eller på akademisk niveau fra et konservatorium, er kompetenceudvikling nødvendig. Kirkemusikskolerne spiller her en vigtig rolle, fordi de foruden at sikre at fundamentet i basale færdigheder er til stede på deres grunduddannelser også udbyder kurser i efteruddannelse for DOKS' medlemskare.

DOKS siger ja til kompetenceudvikling - som de musikere vi er, kan vi faktisk slet ikke lade være. Der er midler at søge gennem kirkeministeriets kompetencefond, men de slår ikke til, og der må hvert år gives afslag på gode ansøgninger. For menighedsråd og arbejdsgivere burde det være let at se, at afsatte resurser til organisters efteruddannelse er en god investering, der kommer mangefold igen i form af øget aktivitet og høj kvalitet i kirkens musikudbud og topmotiverede medarbejdere der brænder for deres fag og for kirkemusikken.

Smukke toner fra Mattsson & McGehee

Vi forhandler instrumenter af høj kvalitet til den rigtige pris.
Kom ind og prøv et Fazioli, Yamaha eller Wilh. Steinberg.

Piano Værkstedet
MATTSSON & McGEHEE

Rosenørns Alle 18 • 1634 København V • Telefon: 33 32 87 20
Åbningstider: Mandag til fredag: 10:00 - 17:30 • Lørdag: 10:00 - 14:00

Commotio-indspilninger – en oversigt

Commotio er et unikt musikværk, enestående på flere måder: Det er Carl Nielsens eneste store orgelkomposition, det har en særpræget formopbygning, og man kan næppe pege på et direkte forbillede. Den inspiration som oftest nævnes er 250 år gammel – den danskfødte Dieterich Buxtehudes prælude med deres vekslen mellem frit improvisatoriske og fugerede afsnit. Også Johann Sebastian Bach er blevet nævnt i denne sammenhæng; man har først og fremmest peget på ligheder

Der er især tre organister som er knyttet til tidlige opførelser af *Commotio*: Emilius Bangert, Peter Thomsen og Finn Videro

mellem indledningen til *Commotio* og den store fantasi i g-mol, BWV 542.

Commotio blev til i en tid hvor orgelbevægelsen var begyndt at påvirke dansk orgelbyggeri og orgelkunst; partituret er dateret 27. februar 1931. Orgelbevægelsens nysaglige æstetik var noget der faldt godt i tråd med både Nielsens musiksyn og hans syn på orglet som instrument. Nogle dage før afslutningen af *Commotio* beskrev han værket som "[e]t Forsøg paa at genopbygge den virkelige eneste gældende Orgelstil, nemlig den polyfone Musik som passer specielt for dette Instrument, som i lang Tid er blevet betragtet som et Slags Orkester, hvad det aldeles ikke er." Finn Videro har fremhævet værkets inspiration fra orgelbevægelsen, men også peget på dets symfoniske træk, som efter hans mening gør, at det ikke er ideelt at spille det på et helt klassisk instrument.

Der er især tre organister som er knyttet til tidlige opførelser af *Commotio*: Emilius Bangert, Peter Thomsen og Finn Videro. Alle spillede de værket i første halvår af 1931 ved private koncerter, hvor Nielsen selv var til stede. Bangert spillede den offentlige uopførelse i Aarhus Domkirke den 14. august i overværelse af komponisten, og Thomsen den første opførelse i København. Også Videro havde bedt om at få lov til at opføre værket i København, hvilket Nielsen dog afslog. Det blev også Bangert som stod for den først opførelse af værket udenfor Danmark; den fandt sted den 6. oktober ved afslutningen af den nordisk-tyske orgeluge i Lübeck.

Planen var, at Nielsen selv skulle have været til stede ved denne lejlighed, men hans hjertesygdom gjorde dette umuligt, og han døde nogle dage før koncerten. Opførelsen i Lübeck vakte stor entusiasme blandt de tilstedeværende organister, og der udtryktes stærke ønsker om at få værket udgivet på tryk. En publicering i Tyskland havde været på tale allerede i juni, da komponisten tog kontakt med en af den tyske orgelbevægelses forgrundsfigurer, Hans-Henny Jahnn, som også bedrev forlagsvirksomhed. Det blev dog Samfundet til Udgivelse af Dansk Musik som kom til at udgive værket. Dette skete 1932 under redaktion af svigersønnen Emil Telmányi. Et andet oplag af denne udgave kom 1954 på forlaget Dania.

Indspilningshistorie

Ingen af de tre organister som spillede værket for Nielsen i hans levetid har ind-

Af Sverker Jullander, professor og fagleder i musikalsk gestaltning, Musikhögskolan i Piteå

spillet det på plade; derimod findes der en koncertopførelse af Viderø udgivet på plade (se oversigten på side 11). Den første pladeindspilning foretoges af Georg Fjelrad på en LP med værker af Nielsen fra 1954, hvor *Commotio* (indspillet i september 1953) fyldte den ene side, mens den anden var helliget korkompositioner udført af Den Danske Radios Madrigalkor under Mogens Wøldike. Fjelrad, mest kendt som Reger-fortolker, var organist i Aarhus Domkirke, hvor værket jo var blevet uropført; indspilningen blev dog ikke foretaget der, men på det store Marcussen-orgel i det daværende Radiohus i København.

Indspilningen med Viderø skete ved en koncert i Batell Chapel, universitetskirken ved Yale i New Haven, USA den 21. februar

Den første ikke-danske organist som indspillede *Commotio* på plade var englænderen Christopher Dearnley

1960. Der fandtes et orgelbevægelsesinspireret orgel af det amerikanske firma Holtkamp. Optagelsen blev udgivet på LP af Finn Viderø Society 1981, og indgik i 2015, ligesom Fjelrads indspilning, i Danacords monumentalserie bestående af 30 cd'er

med historiske indspilninger af Carl Nielsens kompositioner.

Da Viderøs indspilning blev offentliggjort, fandtes der allerede flere andre fortolkninger af *Commotio* på LP. I 1965, elleve år efter Fjelrad, udgav Grethe Krogh sin første indspilning af værket, suppleret med nogle af de 29 små præludeer. Krogh er den eneste organist som har lavet mere end én pladeindspilning af *Commotio*; den seneste, udgivet i 1996, blev ligesom den første foretaget ved Marcussen-orglet i Holmens Kirke, hvor hun var organist mellem 1964 og 1969.

Den første ikke-danske organist som indspillede *Commotio* på plade var englænderen Christopher Dearnley. Værket indgår i den LP som blev hans bidrag til den store serie *Great Cathedral Organs*, bestående af 19 plader udgivet i årene 1962–71 på Warner Classics. Dearnleys indspilning blev foretaget i oktober 1966 i katedralen i Salisbury, hvor han var organist. Orglet var

På orglet fra Marcussen & Søn, i den nuværende DKDM koncertsal i København, indspillede Georg Fjelrad *Commotio* i 1954. Dengang lå salen i Danmarks Radios bygning.

Orglet, der stod færdigt i 1946, er med sine 84 stemmer et af landets største. Instrumentet er karakteriseret ved sine meget iøjnefaldende vandrette "spanske trompeter".

Foto: Bo Seedorff

af en anden type end man måske forestiller sig i sammenhæng med Nielsen: et i høj grad orkestralt instrument, bygget af Henry Willis i 1876–77 og bevaret i næsten original stand til i dag.

Tre år senere, i 1969, kom yderligere en LP med *Commotio*, spillet af Jørgen Ernst Hansen ved Frobeniusorglet i Sct. Andreas Kirke i København. Derefter gik der ti år inden næste indspilning, på det svenske forlag BIS med Elisabeth Westenholtz i Grundtvigskirken, København. Efter udgivelsen af Viderøs indspilning kom yderligere to indspilninger af *Commotio* i 1980'erne, men det var først i løbet af det følgende årti at værket blev mere hyppigt indspillet. Interessen for at indspille dette værk er øgedes kraftigt i de seneste år, og ti

1) Ulrik Spang-Hanssen, "Commotio igenigen", Organistbladet, oktober 2015. Se også i samme nummer af Organistbladet: Karl Aage Rasmussen, "Commotio – en tolkning for orkester"; Mikael Garnæs, "Bo Holten: Commotio – måske Carl Nielsens 7. symfoni"; Mikael Garnæs, "Hans Abrahamsen: Orkestrering med benspænd". Bo Holtens arrangement blev i januar 2001 indspillet af Odense Symfoniorkester under ledelse af arrangøren; indspilningen blev samme år udgivet på Danacord (DACOCD 588).

2) Orglet var på indspilningstidpunktet (1995) Danmarks største og forblev det frem til 2009, hvor orglet i Danmarks Radios nye koncertsalen toges i brug. Dette orgel, bygget af det hollandske firma Van den Heuvel, har 91 stemmer, fordelt på fire manualer og pedal.

3) Det som her siges om partiturets indhold baserer sig dels på andet oplag af den ovenfor nævnte originaludgave, dels på den kritiske edition der indgår i Carl Nielsen Udgaven (hovedred. Niels Krabbe).

4) At besvare dette spørgsmål falder dog udenfor rammerne af denne artikel.

5) Brev til Knud Jeppesen 26. februar 1931, citeret i Foltmann, "Carl Nielsen og orgelmusikken".

6) Brev til Anne-Marie Carl-Nielsen 2. marts 1931, citeret i Foltmann, "Carl Nielsen og orgelmusikken".

af de sammenlagt 26 pladeindspilninger på orgel (se tabellen på side 11) er udkommet i 2009 eller senere. Den øgede interesse for *Commotio* efter årtusindskiftet har også givet sig udtryk i tre arrangementer for symfoniorkester, af Karl Aage Rasmussen (2000), Bo Holten (2000) og Hans Abrahamsen (2012), hvoraf i det mindste et (Holtens) er udkommet på cd.¹⁾

Valg af instrument

Eftersom Nielsen ikke var organist findes der ingen selvfølgelig kobling mellem *Commotio* og et bestemt instrument. Partituret, som jo helt mangler orgelspecifikke anvisninger, giver heller ingen vejledning. Men med tanke på hans afvisning af "orkesterorglet" (se citatet i artiklens indledning)

Interessen for at indspille dette værk er øget kraftigt i de seneste år, og ti af de 26 pladeindspilninger på orgel er udkommet i 2009 eller senere.

og den tilknytning til barokken som findes i værket, kan man formode at han først og fremmest forestillede sig et instrument i den tidlige orgelbevægelses ånd.

Indspilningerne fremviser stor bredde hvad angår instrumenttype; selv om danske orgler med tilknytning til orgelbevægelsen dominerer, så er også senromantiske og nyere instrumenter repræsenterede. 18 indspilninger benytter orgler byggede efter 1945, mens tre indspilninger benytter symfoniske instrumenter ("orkesterorgler") fra omkring 1900 (Salisbury, Ely och Dudelage). Det ældste instrument som anvendes er orglet i Christiansborgs Slotskirke, bygget 1829 af Marcussen & Reuter. 17 af

indspilningerne benytter danskbyggede instrumenter, heriblandt et i Sverige. På tre indspilninger klinger engelske katedralorgler, mens orgelbyggere fra Finland, Tyskland, Østrig, Frankrig og USA er repræsenterede med hver et instrument.

Når det gælder instrumentstørrelse er spændvidden meget stor. Det største instrument er også det hvor værket blev urupført: Theodor Frobenius' af alsacisk orgelreform inspirerede domorgel i Aarhus (1929), med sine 89 stemmer Danmarks næststørste orgel.²⁾ Værket er også blevet indspillet på andre monumentale instrumenter med 60 eller flere stemmer: Marcussen-orglet i det gamle Radiohus i København (nu hjemsted for Det Kongelige

Danske Musikkonservatorium), domorglet i Åbo, det senromantiske Stahlhuth-orgel i Dudelage, Luxembourg, og de engelske katedralorgler i Gloucester, Ely og Salisbury. I det hele taget dominerer store orgler; kun seks af indspilningerne er foretaget på orgler med færre end 40 stem-

mer, heraf to på tomanualers instrumenter. Det med god margen mindste instrument er P.G. Andersens 19-stemmige orgel i Vartov Kirke, København.

Interpretationens forudsætninger

Det trykte partitur til *Commotio*³⁾ savner ikke kun registrerings- og manualanvisninger, men er i det hele taget fattigt på foredragsbetegnelser: dynamik og tempo er sparsomt angivne og metronomangivelser mangler helt. Dette, i forening med fraværet af bånd mellem Nielsen og etablerede orgeltraditioner (selv om han på et overordnet plan sympatiserede med den nye orgelbevægelses æstetik) og fraværet af

DOM- OTIO

Det ældste instrument som anvendes i indspilningerne er orglet i Christiansborgs Slotskirke, bygget 1829 af Marcussen & Reuter. Efter diverse restaureringer og ombygninger, blev det i 2009 ført tilbage til sin oprindelige disposition.
Foto: Bo Seedorff

sammenligningsmateriale i form af andre større orgelværker fra hans hånd, tvinger interpreten til at træffe en mængde beslutninger uden anden vejledning end selve nodebilledet. Det gør også sammenlignende studier af forskellige indspilninger særligt interessante, samtidig med at det rejser spørgsmålet om, hvorvidt det er meningsfuldt at tale om en fortolkningsstradition i tilfældet *Commotio*.⁴⁾

Tempospørgsmål

Komponisten angav værkets spilletid, dels til "mellem 22 og 24 Minutter", ⁵⁾ dels til "circa 22 Minutter". ⁶⁾ I begge tilfælde var der tale om en vurdering af spilletiden som blev gjort i private

COMMOTIO

7) Den engelske komponist og musikskribent Robert Simpson angiver dog at Nielsen havde tænkt sig en spilletid på en halv time; nogen kilde til påstanden gives dog ikke (Robert Simpson, "Carl Nielsen now: A personal view", i *The Nielsen Companion*, red. Mina Miller [London: Faber & Faber, 1994], s. 87).

8) Med "indspilningerne" menes her og i det følgende dem der findes tilgængelige på cd. Jørgen Ernst Hansens og Per Fridtjov Bonsaksens LP-indspilninger indgår derfor ikke i det materiale som diskuteres nedenfor, ej heller Grethe Kroghs to første indspilninger.

9) "...von zwei Fugen getragen", fra Nielsens værkkommentar beregnet til opførelsen af værket ved den nordisk-tyske orgeluge i Lübeck i oktober 1931, meddelt i et brev til Bangert 30. august 1931 (Foltmann, "Carl Nielsen og orgelmusikken", s. liii).

10) Metronomtallene for de tre fugerede afsnit baseres på det gennemsnitlige tempo i den første eksposition (de fire første temaindsatser), dvs. takt 113-138, 319-330 respektive 489-500, de to senere inklusive optakt.

11) 26. juli 1931, citeret i Foltmann, "Carl Nielsen og orgelmusikken", s. lii. Sammenhængen antyder, at Nielsen så afslutningsdelens korthed i relation til stykket i øvrigt som et "arkitektonisk" problem som kunne afbalanceres med en "bredere" udførelse.

12) Dearnleys kommentar vedrørende temporelationerne citeres i Burchill, "An Analytical Study", s. 67.

breve, ikke en instruks til den spillende.⁷⁾ I indspilningerne⁸⁾ er spændvidden i spilletid næsten 6 minutter, fra 20:16 til 26:05; den langsomste indspilning er altså næsten 30 % længere end den hurtigste. Denne spændvidde er ikke ubetydelig, men kan heller ikke anses for at være ekstrem.

Mere interessant end den totale spilletid er dog tempovalget i de enkelte afsnit. Et eksempel er indledningen (takt 1-28), som har tempobetegnelsen Adagio, men gennemgående hurtige, undertiden (takt 16-19, 26-28) meget hurtige nodeværdier: toogtredivtedelsdelstrioler. Skal Adagio tolkes som en langsom fjerdedelspuls (hvilket giver hurtige bevægelser), eller skal afsnittet spilles så bevægelserne (især de sekstendedelsstrioler som dominerer afsnittet) opfattes som langsomme, selv om dette indebærer at stykket får ottendedelspuls snarere end fjerdedelspuls?

Her kan vi notere, at de to "pionerindspilninger", Fjelrads og Viderøs, som har en ret sammenfaldende spilletid for stykket som helhed (21:45, hhv. 21:22), er radikalt forskellige. Viderø spiller i et roligt og meget strikt tempo (med undtagelse af et ritardando i takt 13), mens Fjelrads interpretation er betydeligt livligere. Viderøs gennemsnitlige tempo i dette afsnit er ottendedel ≈ 66 , Fjelrads fjerdedel ≈ 43 . De allerfleste af de øvrige indspilninger har et tempo for Adagio'en som ligger mellem Fjelrad og Viderø, med en vis overvægt til Viderøholdet. Af de langsommeste Adagio-tolkninger udmærker Johns sig som meget bred og ekspresiv.

Nogle indspilninger har kraftige rubati eller tempoforandringer i Adagio'en. Et eksempel er Goode, som spiller første takt i et tempo som minder om Viderøs, men siden øger markant, så at hans tempo i det meste

af Adagio'en ligger tæt ved Fjelrads. I modsat retning går Bowyer, som begynder relativt hurtigt, men laver et reelt ritardando i Adagio'ens sidste takter (før taktartskiftet).

At identificere klart adskilte formdele i *Commotio* er ikke uproblematisk. Nielsen beskrev værket som "båret af to fugae"⁹⁾. Den første af disse (fra takt 113) har et sekstendedelstema i 3/8-takt. Tempobetegnelsen er "a tempo, poco tranquillo", hvor "a tempo" rimeligvis viser tilbage til "Andante quasi allegretto" i takt 39. Her levner tempobetegnelsen altså god plads til forskellige fortolkninger. Ligesom i Adagio'en har Fjelrad og Viderø valgt radikalt forskellige tempi, og igen er det Fjelrad som er hurtigst, med ottendedelen ≈ 109 , mens Viderø har ottendedel ≈ 79 ¹⁰⁾. I det aflyttede materiale udgør disse begge ekstrepunkterne: et par organister har samme tempo som Fjelrad, en samme tempo som Viderø, mens de øvrige ligger derimellem, de fleste dog nærmest Fjelrad.

At identificere klart adskilte formdele i *Commotio* er ikke uproblematisk. Nielsen beskrev værket som "båret af to fugae"

Temaet i den anden fuga (fra takt 319), med en "gyngende" rytme (fjerdedel + ottendedel) i 12/8-takt, angives af flere kommentatorer at have gigue-karakter. Der mangler dog en tempobetegnelse, og langt fra alle fortolkere har valgt det hurtige tempo som associeres med gigue. Dette gælder dog ikke Viderø, som er klart hurtigst af alle med 90 på den punkterede fjerdedel, nærmest fulgt af flere organister med 78 eller noget langsommere. Fjelrads tempo er betydeligt roligere (64), men nogle af indspilningerne benytter endnu langsommere tempi, helt ned til 51.

Fugato'et der indleder den afsluttende del, undertiden kaldt "coda", har samme tema som den foregående fuga (heller ikke her findes nogen tempobetegnelse). Her står interpreten overfor valget mellem enten at tage samme tempo som i den anden fuga, hvilket kan forekomme naturligt, eller også tage hensyn til at denne sidste fugaeksposition forbereder den brede og mægtige afslutning og derfor kan spilles langsommere. Nielsen skrev selv i et brev til Bangert: "...maaske ... at den sidste fugerede Sats skal være mere mægtig, altsaa ogsaa bredere."¹¹⁾

De fleste fortolkere har også valgt et langsommere tempo end i den tidligere fuga;

Fjelrad har her 59 på den punkterede fjerdedel, Viderø 76. Interessant er, at de mest markante forskelle på disse to fugerede afsnit findes i nogle nyere indspilninger med danske organister, som kan have kendt til Nielsens refleksion, samt hos Dearnley, hvis tolkning af stykket baseres på en gennemtænkt opfattelse af temporelationerne mellem de forskellige dele.¹²⁾

Slutord

Som læseren sikkert indser, byder Carl Nielsens *Commotio* på mange flere interessante interpretationsproblemer end de få som er blevet berørt i denne artikel. Eksempler på sådanne, hvor de forskellige indspilninger fremviser forskellige løsninger, er

artikulationen, ikke mindst i fugatemaerne, dynamikken – både tolkningen af noterede styrkegradsanvisninger og muligheden for at lave ikke-noterede klanglige og dynamiske forandringer – og desuden betydelig flere tempospørgsmål end de som er diskuteret her. Det væsentligste ærinde har, som titlen antyder, været at give et overblik over tilgængelige indspilninger. Samtidig udgør disse et rigt materiale for et fremtidigt interpretationsstudie. Og hvis den tendens som ses i indspilningshistorikken fortsætter, så bør vi i fremtiden kunne forvente os endnu flere indspilninger af dette den skandinaviske orgelmusik portalværk.

Oversættelse: Mikael Garnæs

Organist	Forlag	Udgivet	Sted	Instrument
Georg Fjelrad, DK	Decca	1954	Radiohuset (DR), studie 1 (nu Koncertsalen, Det Kongelige Danske Musikkonservatorium), København	Marcussen & Son 1946, IV/83
Finn Viderø, DK	Finn Viderø Society	1981	(insp. live 1960) Battell Chapel, Yale University, USA	Holtkamp 1951, III/42
Grethe Krogh [Christensen], DK	Lyrichord	1965	Holmens Kirke, København	Marcussen & Son 1956, III/50
Christopher Dearnley, GB	Warner Classics	1967	Salisbury Cathedral, England	Willis 1877, IV/65
Jørgen Ernst Hansen, DK	Turnabout	1969	Sct. Andreas Kirke, København	Th. Frobenius & Sønner 1956, III/40
Elisabeth Westenholz, DK	BIS	1979	Grundtvigs Kirke, København	Marcussen & Son 1965, IV/59
Grethe Krogh, DK	EMI	1980	(se fodnote 4)	(se fodnote 4)
Per Fridtjov Bonsaksen, N	Simax	1984	Härnösands Domkirke, Sverige	Christensen, 1976, IV/57
Ulrik Spang Hanssen, DK	Paula Records	1987	Vor Frue Kirke, Assens	Marcussen & Son 1964, III/35
Christopher Herrick, GB	Hyperion	1993	Åbo Domkirke, Finland	Virtanen 1980, IV/81
Anders Riber, DK	Kontrapunkt	1995	Århus Domkirke	Th. Frobenius 1929, IV/89
Knud Vad, DK	Danacord	1996	Sorø Kirke	Marcussen & Son 1942, III/37
Grethe Krogh, DK	Danacord	1996	Holmens Kirke, København	Marcussen & Son 1956, III/50
Kevin Bowyer, GB	Nimbus Classiscs	1996	Odense Domkirke	Marcussen & Son 1965, IV/57
David Goode, GB	Herald	1998	Christ Church, Oxford, England	Rieger 1979, IV/43
Jens E. Christensen, DK	Kontrapunkt	2003	Vor Frelers Kirke, København	P G Andersen 1965, IV/57
Helge Gramstrup, DK	CDKlassisk	2009	Sct. Markus Kirke, Århus	P G Andersen 1967, III/41
Friedhelm Flamme, D	CPO	2010	Stiftskirche, Bad Gandersheim, Tyskland	Muhleisen 2000, III/50
Paul Trepte, GB	Heritage	2011	Ely Cathedral, England	Harrison & Harrison 1908/2001, IV/80
Philip Schmidt-Madsen, DK	Naxos	2012	Christiansborg Slotskirke, København	Marcussen & Reuter 1829, III/38
Christian Wilson, GB	Acis	2013	St. Martin, Dudelange, Luxemburg	Stahlhuth 1912/2000, IV/78
Keith John, GB	Willowhayne Records	2013	Gloucester Cathedral, England	Norman & Beard 1971, IV/60
Anders Eidsten Dahl, N	LAWO	2013	Bragernes Kirke, Drammen, Norge	Carsten Lund 1998, III/38
Søren Johannsen, DK	Naxos	2015	Christians Kirke, København	P G Andersen 1976, II/33
Inge Bønnerup, DK	CDKlassisk	2015	Vartov Kirke, København	P G Andersen 1971/1990, II/19
Bine Bryndorf, DK	Dacapo	2016	Nikolaj Kunsthal, København	Marcussen & Son 1931, III/44

Trods ihærdig egen søgning i forskellige kilder og god hjælp fra Organistbladets redaktør Mikael Garnæs, hvilket jeg takker for, kan jeg ikke garantere at den liste over pladeindspilninger som præsenteres i denne artikel er fuldstændig. I diskografien på hjemmesiden grethekrogh.dk opregnes yderligere en LP med *Commotio*, fra 1980 på EMI. Jeg har dog ikke kunnet finde yderligere oplysninger om denne indspilning.

KLUMME Af Karsten Gylendorn, organist ved Herluftsholm Kirke

Lad os holde gudstjeneste med aha-oplevelser i både ord og musik

Jeg overværede for nylig en gudstjeneste i Basler Münster. Kirken har en engageret menighed og mangfoldige musikalske tilbud i høj klasse. Der kommer ofte flere hundrede mennesker til en almindelig lørdags-middagskoncert.

Det er en reformert kirke, hvilket betyder, at Ordet – og kun Ordet - er helt centralt i gudstjenesten. Musikken er underkastet strenge regler. Et forspil må højst vare 30 sek. Koralbogens harmoniseringer SKAL anvendes. Overstemmer, andre instrumenter og kreative tiltag i øvrigt er stort set forbudt! Dog må postludiet gerne bryde disse regler.

Organist Andreas Liebig holdt sig til forskrifterne og undgik dermed "kirkepolitets" kritik. Jo, de taler om "kirkepolitiet". Hvis man omgår reglerne, får det konsekvenser.

Jeg tænkte på, hvorfor jeg blev kirkemusiker. Som teenage-organist fik nogle "aha-oplevelser" i lokale kirker og ved radiotransmissioner afgørende betydning. Netop når det *uventede* skete: En omharmonisering, et forspil, en registrerings særlige effekt, en improvisation osv. Det ville jeg gerne kunne!

Dagens folkekirkemenighed består ofte af en mindre, trofast kernemenighed, nogle usikre konfirmander og så dåbsgæsterne. Fordommene om den kedsommelige musik står i ko. Så lad os da give dem en aha-oplevelse! Mulighederne er mange, og de skal selvfølgelig afpasses efter sted, muligheder og tradition. Vigtigst dog: Giv kirkemusikken liv og ånd!

Risikerer vi, at musikken stjæler opmærksomheden fra Ordet? Se, det er en diskussion, vi aldrig bliver færdige med. Musik og ord taler til os på forskellig vis. De kan både hver for sig og sammen give en aha-oplevelse.

Vores grundige uddannelse i liturgisk spil, salmekundskab, liturgi og kirkemusikhistorie har givet os redskaber til at være musikere i Ordets tjeneste. Hvad sker der, når der efterhånden uddannes færre organister med kirkemusikalsk diplomeksamen? – og når kirkerne flere steder ansætter kirkemusikere med lavere eller ingen uddannelse?

Vi har lige fejret reformationsjubilæum. Det gav anledning til nytolkninger af renessansens salmeskat og et væld af ny musik. Det har kastet et tiltrængt nyt lys over de ældste salmer. På Luthers tid var det at synge sammen til gudstjenesten noget nyt. Lad os i samme ånd give vores kirkegængere en gudstjeneste med aha-oplevelser i både ord og musik! Så kan det være, de kigger forbi en anden gang!

STEMMETRÆNING

FOR DIRIGENTER, ORGANISTER OG KORSANGERE

Få ny inspiration til at varme korets stemmer op og nye idéer til at udviklet korets klang, intonation, frasering og fleksibilitet.

Stemmeteknisk rådgivning, som du kan bruge til noget med det samme i det daglige arbejde med dit kor.

"Utrolig gode stemmepædagogiske værktøjer"

Karna Skriver, Sankt Annæ Gymnasium

Ulla Munch har mere end 25 års erfaring som professionel sanger og sangpædagog og har mange års erfaring med stemmeteknisk efteruddannelse af kordirigenter og korsangere.

Se mere på www.ullamunch.dk/workshops.

ULLA MUNCH

Er du jobsøgende?

Ledige stillinger finder du på DOKS' hjemmeside www.doks.dk samt på www.jobnet.dk. Som DOKS-medlem kan du blive medlem af en mailgruppe, således at du modtager en mail, når der lægges et nyt stillingsopslag op på forningens hjemmeside. Send en mail herom til doks@doks.dk, så oprettes du i mailgruppen.

WWW.JOBNET.DK

Det Danske Institut i Rom OPHOLD OG STIPENDIER efterår 2018

Forskere, kunstnere, arkitekter, musikere og forfattere kan nu søge studieophold på Det Danske Institut i Rom i efteråret 2018.

Ansøgningsfristen er 12. februar.

Yderligere information om stipendiemuligheder og ansøgningskema finder du på

www.acdan.it/stipendier.html

Berigtigelse

Annoncen på s. 322 i decembernummeret 2017 indeholdt en fejl. Her er den korrekte tekst:

Har du styr på dine forspil?

Den sikre vej til succes som organist er gode forspil. 1.200 orgelforspil komponeret af Erling Elmark Rasmussen. Mindst ét forspil til hver eneste melodi i Den Danske Koralbog, inkl. forspil i dybere tonearter til udvalgte melodier.

Alle forspil er meget anvendelige og lette at spille.

Leveres som PDF'er på CD-rom.

Pris kun 800,-kr. (+ 25,- for forsendelse)

Bestil dit sæt på mail i dag: erling@elmark.info

Ny ansøgningsfrist

Bemærk at der er ny tidsfrist for ansøgninger til de kollektive midler fra GRAMEX og CopyDan. Fremover bliver deadline for indsendelse af ansøgninger til behandling i DOKS' GRAMEX-udvalg d. 1. maj, og der bliver kun én årlig ansøgningsfrist.

Nærmere information om de nye retningslinjer findes på DOKS' hjemmeside.

DOKS' nytårspublikation

Hanne Kuhlmann at the organ in Copenhagen Cathedral

Niels Rosing-Schow (1894-): "Triptykon"
1. Esordium 5:54
2. Toccata 5:05
3. Hymne 7:22

Johann Sebastian Bach (1685-1750):
Einige canonische Veränderungen über das Weinachtslied
"Vom Himmel hoch da komm' ich her"

4. Variation I In Canone all' Ottava 1:32
5. Variation II *Alto modo in Canone alla Quinta* 1:25
6. Variation III In Canone alla Settima 2:44
7. Variation IV In Canone all' Ottava per augmentationem 3:28
8. Variation V *L'ultra sorte del Canone al rovescio* 3:01

Bo Grønbech at the organ in Helsingør Cathedral

Bo Grønbech (1893-):
Intrada, Variations & Toccata over "Nu fryde sig hver kristen mand"
9. Intrada 7:33-10. Variation I 7:33-11. Variation II 7:33
12. Variation III 7:33-13. Variation IV 7:33-14. Variation V 7:33
15. Variation VI 7:33-16. Variation VII 7:33-17. Toccata 7:33

Vibeke Vanggaard at the organ in Maribo Cathedral

Peter Bruun (1868-): "Vuggesang"
- based on Martin Luthers hymn "Vom Himmel hoch da komm' ich her"
18. Jord og Himmel 7:33-19. Hylder på Marken 7:33-20. Velkomst 7:33
21. Et Rum i Hjerter 7:33-22. Englesang 7:33

TRIPTYKON

KØBENHAVNS DOMKIRKE
HELINGSØR DOMKIRKE
MARIBO DOMKIRKE

Medlemmer, der ikke har fået DOKS' nytårspublikation 2018, en cd med titlen Tryptikon, kan få den tilsendt ved henvendelse til sekretariatet.

Den indeholder musik af Niels Rosing-Schow, Bo Grønbech, Peter Bruun og Johann Sebastian Bach spillet af domorganisterne Hanne Kuhlmann, Bo Grønbech og Vibeke Vanggaard.

Cd'en kan købes hos Helikon Records.

Valg til DOKS' BESTYRELSE

Ved DOKS' ordinære generalforsamling **tirsdag den 17. april 2018** udløber valgperioden for følgende bestyrelsesmedlemmer: Peter Bjerregaard Mortensen, Philip Schmidt-Madsen og Karin Schmidt Andersen. Alle er villige til at modtage genvalg. Bestyrelsen genopstiller på den baggrund Peter Bjerregaard Mortensen, Philip Schmidt-Madsen og Karin Schmidt Andersen. Forslag til andre kandidater end de her nævnte skal ifølge vedtægterne indsendes til bestyrelsen inden 1. marts.

”Det der driver Bjørn, er at kunne gøre en forskel for DOKS’ medlemmer”, sagde formand Karin Schmidt Andersen.

Bjørn Arberg blev fejret med reception

Troværdig, ansvarlig, velforberedt, samarbejdssøgende, løsningsorienteret, loyal, lyttende og empatisk – det var nogle af de mange rosende ord som DOKS’ formand Karin Schmidt Andersen brugte om foreningens sekretariatsleder Bjørn Arberg i sin tale ved receptionen i anledning af hans 50 års fødselsdag.

Mandag d. 4. december var en lang række af DOKS’ medlemmer og samarbejdspartnere mødt op på Diakonissestiftelsen på Frederiksberg for sammen med Bjørns nærmeste familie, hustruen Lene og de to piger, at ønske ham til lykke med den runde dag. Der var champagne og pindemadder, taler, sange og mulighed for at takke for den store indsats Bjørn har ydet for DOKS gennem nu seksten år. Lige siden sin ansættelse 1. november 2001 har Bjørn været

en krumtap i foreningens virke, og med sin faglighed har han været en uvurderlig medspiller for DOKS som kunstnerisk fagforening.

”Jeg ved ikke, om DOKS’ bestyrelse er lette at imponere, men vi er i hvert fald ofte taknemmelige for det, du selv ynder at kalde din DJØF-hjerne”, sagde Karin Schmidt Andersen. ”Vi profiterer af, at du evner at sætte dig ind i svære og nye problemstillinger om ansættelsesret, persondata, regnskabssystemer og meget andet.” Hun kunne også afsløre, at det der driver Bjørn, er at kunne gøre en forskel for DOKS’ medlemmer. ”Den direkte menneskelige kontakt er det der driver Bjørns engagement, og Bjørn elsker når det er muligt at møde medlemmerne direkte - det kan være ved årsmøderne, TR-kurserne eller mødet

med de studerende på konservatorierne. For Bjørn er det vigtigt at kunne være der for det enkelte medlem, og mange har fået kyndig råd og bistand til at komme videre i en svær situation.”

DOKS’ tidligere formand Charlotte Muus Mogensen talte om sit mangeårige og gode samarbejde med Bjørn Arberg, der blandt andet omfattede et tæt parløb omkring det årelange arbejde med skabelsen af ny overenskomst for DOKS-organisterne.

Tidligere bestyrelsesmedlem Christine Toft Kristensen havde skrevet en hyldestsang på sønderjysk. Og Bjørn, der egentlig kun tøvende var gået med til at lade sig fejre, så glad ud og takkede bestyrelsen og de fremmødte for al opmærksomheden.

Foredrag om MONTEVERDI og KIRKEMUSIKKEN

Tirsdag d. 6. marts kl. 19:30-21:30 kan man høre rektor for Løgumkloster Kirkemusikskole Hans Chr. Hein fortælle om den store italienske barokmester Claudio Monteverdi og hans kirke musik – ikke mindst Mariavesperen.
Det foregår på Løgumkloster Kirkemusikskole.

Masterclass i UNGE STEMMER

2.-4. marts afholder Den Jyske Sangskole i Herning masterclass med temaet TRADITION OG FORNYELSE Der vil være undervisning, koncerter og workshops med bl. a. Erik Sommer og Walter Thompson, og i løbet af weekenden vil man komme ind på emner som soundpainting, børnerytmik og sangpædagogik.

Et fornemt punktum for Langaard-orgeludgivelserne

Værket er flot bundet ind og understreger tyngden af udgivelsen.

Rued Langgaard: *Præludier og mindre stykker for orgel I-III. Edition Wilhelm Hansen.* Kritisk udgave ved Birgitte Ebert og Bendt Viinholt Nielsen (2017) Pris kr. 600,-

Det var med stor spænding, jeg gik til opgaven med at danne mig et overblik over 3-bindsværket Rued Langgaards Orgelstykker. Som så mange andre af mine kolleger har jeg i nodereolen en mappe med fotokopier af udvalgte Langgaard-stykker, og var for 25 år siden på Det Kgl. Bibliotek for at se en del af hans originalmanuskripter. Mit indtryk af Langgaards orgelmusik har siden 1990'erne været, at det var svært at finde hoved og hale i de enkelte stykker, fordi manuskripterne flere gange var blevet ændret til noget nyt, og så igen ændret tilbage til det oprindelige for derefter med *-markering at få tilføjet en håndfuld takter osv. Når man efter en del detektivarbejde endelig fik besluttet sig for en version, var det al besværet værd, for musikken havde en særlig tone, som man ikke fandt hos andre komponister. Det er derfor med største respekt for Birgitte Ebert og Bendt Viinholt Niensens møjsommelige arbejde, at jeg skriver disse linjer.

Man skal se nærværende udgivelse som et supplement til de allerede udgivne værker

– f.eks. det store orgeldrama "Messis" (Wilhelm Hansen). I denne udgave finder man således i alt 97 værker, som ikke har været udgivet før.

De 3 bind med i alt 113 værker deler musikken op efter større linjer i Langgaards liv:

1912-1939: Den unge orgel improvisator og koncertorganist - 32 værker

1940-1947: De første år som domorganist i Ribe – 40 værker

1948-1952: De sidste 4½ år – 41 værker

Hvert bind indledes med en kort biografisk beskrivelse af Langgaards liv, og hvor de enkelte stykker passer ind. Udvalgte sider er gengivet i faksimile. De sidste 30 sider er redaktionelle kommentarer til de enkelte værker. For en musiker siger det mere at gennemspille stykkerne med anledningen i mente og se håndskriften end lange rækker af ord og beskrivelser, for man lever sig nemt ind i situationen, hvor man sidder på bænken og skal levere varen. Værket er flot bundet ind og understreger tyngden af udgivelsen.

Bind I strækker sig over 27 år – fra Langgaard var 19 til han var 46 år. Når man tænker på, at han allerede i 1916-18 havde

skrevet Sfærernes Musik, virker det påfaldende, at han skriver forholdsvis konservativt i mange af sine "lejligheds"-kompositioner som f.eks. "Koralforspil til Af Højheden", "Juleaften-præludiet" (1918) og fantasierne over "Dejlig er Jorden". Der er som om, han nedskriver pæne og glatte improvisationer. Til gengæld brænder værker som "Nytaarsmorgen", "Preludio Patatico" (i 2 versioner), "Som en Tyv om Natten" og "Expression" igennem sammen med en håndfuld af de præludier, som Erik Haumann udgav i 1992. Disse værker provokerer både lytteren og musikeren ved at insistere på det skæve udtryk, man også kender fra "Messis" (1932-1937). Derimellem finder man også stemningsfulde præludier med vuggende bas-motiver til juleaften og 2. juledag.

Bind II indeholder også en række perler – som "2. påskedag", "Bisættelse og Begravelse", "Højmessepræludium" og "Alle Sjæle" parret med stykker fra fornævnte udgivelse af Haumann. Stadig finder man enkelte stykker, som virker lidt farveløse, men kunne finde anvendelse som mellemspil eller som altergangsmusik.

Bind III indeholder en række deciderede koncertstykker – som "In dominum Domini" (II), "Som Lynet er Kristi Genkomst", "Øde

Gader" (sidste to også tidligere udgivet af E. Haumann - Egtved 1994), "Forbigang", "Dante's "Helvede"" m.fl.. Alle stykker har sin særlige karakter og uforudsigelighed – meget original musik.

Ser man på udgivelsen som helhed, spænder musikken meget bredt: Fra det blege "skolemesterpræludium", over det lettere indsmigrende romantiske tonestykke, over karakterstykket, over bibelteksten til det vilde koncertstykke. Ingen af stykkerne ønsker man at undvære, for musikken er som at læse biografien over Langgaard - de mange modsatrettede tanker.

Langgaards behandling af symfoniorkestret får én til at undre sig over hans brug af orglet. Som man får at vide i forordet, var hans orgelrepertoirekendskab nok ikke det største, hvilket måske forklarer hans ringe brug af solostemmer, som man kender dem i fransk og tysk symfonisk stil. I sin or-

kestermusik maler han med en meget bredere pensel i forhold til hans orgelmusiks fokus på de gode akkorder. Man mærker tydelige spor af Otto Mallings stemningsbilleder i hans specifikke helligdagspræludier (f.eks. "Juleaften" og "Langfredag"). Hans musik er skrevet til en orgeltype, som vi ikke har mange af i Danmark, men slidstærk musik gør sig godt på alle orgeltyper.

Oven på fejringen af Niels W. Gade og sukket over, at han ikke havde skrevet flere orgelstykker, synes jeg man skal klappe ad Birgitte Ebert, og ikke mindst hovedkraften bag Langgaards renæssance Bendt Viinholt, for at have sat et fornemt punktum og udråbstegn i rækken af Langgaards orgelmusikudgivelser. Nu behøver vi ikke længere at sidde med dårlige kopier af gnidrede håndskrifter for at komme til det egentlige – at få spillet musikken!

MADS GRANUM KVINTET

Nyt album

BOOKING: madsgranum.dk

”

DOKS: Fremragende

KR. DAGBLAD: 10 nye jazzsalmer af nogle af tidens bedste salmedigtere

MORTEN SKOVSTED: "Jeg er så bange for at dø alene", nok den allersmukkeste melodi i 100 salmer"

MICHALA PETRI: Virkelig smukt - sjældent at høre en rytmisk salme som også rummer salmekarakteren

”

den jyske sinfonietta

Vivaldi: Gloria og Bach: Jauchzet Gott

Sprudlende julemusik og lovprisning med hele udtrækket: soli, kor og orkester 25.000,-
Opføres i december 2018

Messias - mini eller maxi

Juleklassikeren i to forskellige udgaver:
maxi med soli, kor og orkester: 30.000,-
mini for kor og kammerensemble: 16.000,-
Opføres i december 2018 og 19

Mini passionskoncert

Uddrag af Bachs passioner for 2 solister og kammerensemble kombineret med kammermusik til et komplet påskeprogram – eller ved Alle Helgen.
Opføres påsken 2018/19 eller efter aftale 12.000,-

Koncerttilbud 2018 - 2019

- en stribe spændende store og små kirkekoncerter

Let og lifligt

Mozart: *Eine kleine Nachtmusik* og *Fløjtekvartet*
Tiltalende og lettligængelig musik – evt. i samarbejde med kirkens kor. 10.000,-

Vivaldi: De fire årstider

Vivaldis mesterværk danner altid nye billeder. Her kombineret med Telemanns blokfløjtekoncer i C.
Solister: Alison Luthmers og Hanne Tolbøll.
Programmet tilbydes hele året 18.000,-

Rundt om Telemann

Et program med solokantater og kammermusik fra Telemanns lettligængelige og iørefaldende musik.
Koncerten kan tilpasses hele kirkeåret og spilles efter aftale. Sopran og 4 musikere 12.000,-

Læs meget mere om de enkelte programmer på www.denjyskesinfonietta.dk

Hanne Tolbøll - hn@doks.dk - tlf. 75 61 41 81

Johannespassionen

- et kursus for både præster og organister

7. – 9. maj 2018 i Løgumkloster

Ved: rektor Hans Vium Mikkelsen, rektor Ole Brinth, rektor Hans Christian Hein og rektor Tine Fenger Thomsen

På kurset vil vi gennemgå Bachs Johannespassion ud fra såvel en musikalsk som en teologisk vinkel, samt se på nogle af de særlige træk ved Johannes lidelseshistorie set i forhold til de synoptiske evangelier. Og vi vil spørge hinanden om – og i givet fald hvordan – det er muligt at nytolke passionsmusik og –teologi. Eller anderledes formuleret: hvordan undgår vi, at vi primært går til Bachs Johannespassion ud fra et æstetisk perspektiv?

Rektor Ole Brinth: Johannes Passionen i kontekst ~ 1. Den musikalske passionstradition før Bach ~ 2. Den musikalske passions-tradition efter Bach ~ Korlærer Søren K. Hansen, Musikkonservatoriet Aarhus: Udlægning og indstudering af udvalgte koraler fra Johannespassionen ~ Rektor Hans Christian Hein: Værkgennemgang ~ Forskningslektor, ph.d. Svend Rune Havsteen: Teologisk tydning af Bachs Johannes Passion ~ Lektor Kasper Bro Larsen: Passionen i de 4 evangelier ~ Komponist Bo Gunge: Hvordan giver passionen mening som nutidig musikalsk udtryk? ~ Valgmenighedspræst Niels Grønkjær: Aktiv lidelse i et nutidigt perspektiv.

Tilmelding: www.fkuv.dk - Johannespassionen - K. 30/18

Ansøgningsfrist: 7. februar 2018

Pris: For andre end præster 2.360,00 kr.

Deltagere: Præster, organister, kirke- og kulturmedarbejdere og andre interesserede

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

SCHIMMEL
PIANOS

Innovation
& tradition

Oplev Schimmels instrumenter på
www.schimmel-piano.dk

Fleksible korsatser og

præludier til kendte salmer

Mads Granum: *Rytmsk kirkemusik*. 6 nye korsatser, 8 nye orgelpræludier, 10 nye salmer. Nodehefte + cd kan bestilles på madsgranum.dk eller noder.dk. Pris kr. 280.-

I forlængelse af den fine cd "Med faunen fuld af kærlighed" med 10 nye "rytmiske" salmer (omtalt i decembernummeret 2017) har Mads Granum, organist ved Lindevang Kirke, Frederiksberg, udgivet et nodehæfte med tangent-satser til de 10 nye salmer. Desuden indeholder hæftet 6 korsatser over fire af salmerne udarbejdede af John Høybye samt 8 jazz-orgelpræludier.

At nedskrive musik i denne genre er nok altid en tilnærmelse, og klaver-satserne til salmemelodierne er kun vejledende, hvilket man hurtigt bliver overbevist om når man lytter til Mads Granums egne fortolkninger. Men der er selvfølgelig også becifringer, så man ikke er slavebundet af nodebilledet. Veteranen indenfor rytmisk korsang John Høybye har lavet korsatser, der ligeledes er fleksible hvad angår besætning (lige stemmer eller blandet kor), a cappella eller med akkompagnement.

Desuden rummer heftet 8 orgelpræludier over kendte salmer til forskellige lejligheder, heraf tre til julebrug. Salmemelodierne og satstyperne er genkendelige fra traditionen, tonesproget er i blues-, jazz- og latin-stil, og komponisten skriver, at man også her er velkommen til at forholde sig frit til materialet eller forkorte, hvis en solo- eller temadel ønskes udeladt. Det ligger i den rytmiske musiks DNA.

Musikvideoer med jazzsalmerne ligger på Mads Granums Facebook-side og YouTube-kanal: Facebook.com/MadsGranumusic

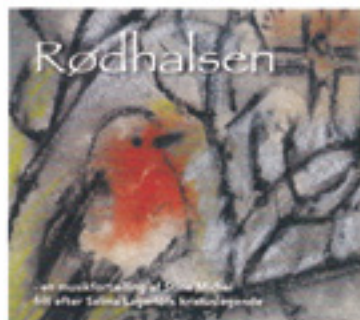

Rødhalsen

Rødhalsen – en musikfortælling af Stine Michel frit efter Selma Lagerlöfs kristuslegende.

Stine Michel, sang og fortælling, Lise Dynnesen, klaver, harmonium, orgel og kor, Morten Lundsby, bas og kor, Jesper Uno Kofoed, trommer, Jan Rørdam, guitar, Mads La Cour, flygelhorn og trompet, Sankt Jakobs Kirkes børnekor, Rebekka Mortensen og Majken Johansen, kor. GO Danish Folk Musik GO 0915

Rødhalsen er en børne/familiemusikfortælling af sangeren, komponisten og historiefortælleren Stine Michel frit efter Selma Lagerlöfs kristuslegende om den lille fugl, der prøver at lindre Jesu smerte, da han hænger på korset. I denne version begynder der helt tilbage ved Verdens skabelse, hvor Gud skaber en fugl han kalder rødhalsen, selvom den er helt grå. På fuglens bøn om at få nogle farvede fjer svarer Gud "Først når kærlighedens øje ser, vinder du de røde fjer". Det sker mange år senere på Golgata, hvor rødhalsen plukker en torn ud af Jesu pande, og en dråbe blod falder ned på dens bryst. Historien fortælles enkelt og indtrængende af Stine Michel, der også synger de ni indlagte sange af hende selv og Lise Dynnesen. Sidstnævnte spiller med på forskellige tangentinstrumenter og har også komponeret postludiet. Det hele er holdt i et børnevenligt tonesprog, og koncerten er blevet opført i adskillige kirker med succes. Man kan læse mere på www.stinemichel.dk

Fransk julemusik

Louis-Claude D'Aquin: *Nouveau Livre de Noël's*. Ulrik Spang-Hanssen ved Julien Tribout-orglet i St-Martin i Seurre, Frankrig. CDKlassisk cdk1187

Her tager professor Ulrik Spang-Hanssen sin lytter med til julefest i Solkongens Frankrig. Louis-Claude D'Aquins (1694-1772) samling af tolv virtuose og fantasifulde variationsrækker over franske juleviser, noëls, bliver sprudlende spillet på det historiske Julien Tribout-orgel fra 1699 i St-Martin i Seurre. Et fornemt firemanualers instrument, der er i stand til at imødekomme D'Aquins store registreringskrav.

Orglet er restaureret af Bernard Aubertin i 1991 og står efter lyd billedet at dømme i en kirke med fin og klar akustik. I sine fortolkninger er Ulrik Spang-Hanssen gået bagom noderne og har nærstudert de mange vers i sangene der ligger til grund for variationerne. Han forklarer i sine informative pladenoter, hvordan de enkelte variationer skal illustrere de skiftende begivenheder i sangene. Det begrunder også en række personlige valg vedrørende temposkift mv. De komplette sangtekster er der desværre ikke blevet plads til, men så kan man jo læse med ørerne. For undertegnede var det en spændende og vital lytteoplevelse.

1. søndag i fasten

Susanne Krog Thesbjerg, Sct. Hans Kirke, Odense, fortæller om sit musikvalg.

Salmer (Valgt af præsten. Ved Sct. Hans Kirke er der altid kun to salmer i formessen, også når det er højmesse)

192 – Hil dig, frelser og forsoner

698 – Kain, hvor er din bror

Efter prædiken: **365** – Guds kærlighed ej grænse ved

Hvis dåb: **448** - Fylt af glæde over livets under (før og efter dåben)

172 – Se, vi går op til Jerusalem

Musikvalg

Introitus: G.F. Handel: *Behold the Lamb of God* - fra Messias

Motet: Heinrich Schütz: *Af dybsens nød* - DDS 437, KTK4

Under nadver: J.S. Bach: *Jesu, meine Freude*, BWV 227, de tre første satser.

Postludium: J.S. Bach: *Jesu, meine Freude*, fra Orgelbüchlein BWV 610

Koret i Sct. Hans Kirke består af otte professionelle sangere, fordelt med to på hver stemme. Der holdes prøve 45 minutter før tjenesten. Her indstudies kun korsatser, ikke salmer. Alle får musikken på forhånd, og det forventes, at man har orienteret sig i sin stemme inden prøven.

Om sit musikvalg siger Susanne Krog Thesbjerg, at hendes valg ikke specifikt afspejler dagens tekst, men skal markere det liturgiske skift som fastens begyndelse indebærer. Nu går vi mod passionen.

Hun fortæller, at præsterne normalt sender salmerne om onsdagen, og det er ud fra dem hun vælger musikken. Til denne søndag har hun således som motet valgt en salme "Afybsens nød", der mangler som fælles-salme. Det bliver en letsyngelig udsættelse af Heinrich Schütz for at give mere prøvetid til nadvermusikken, som er tre satser fra Bachs motet "Jesu, meine Freude". Nadversangen ledsages på det 4 stemmers kororgel nede i kirken; hvis altergangen varer længere, improviserer hun på orglet.

Bachs motet "Jesu, meine Freude" har koret tidligere opført i sin helhed; de andre satser vil blive sunget ved de følgende søndage i fasten.

Som postludium vælger Susanne Krog Thesbjerg at skabe en forbindelse til nadvermusikken i form af Bachs afdæmpede "Jesu, meine Freude" fra "Orgelbüchlein", også selvom der eventuelt måtte komme en dåb.

KIRKEKONCERTER MED

SIRENA

RØDDER I RENÆSSANCEN

BLOMSTER I BAROKKEN

NÆRVÆR I NUTIDEN

Hvis du har lyst til at høre noget nyt, noget usædvanligt, noget fantastisk smukt og udfordrende, så skal du høre - og se - blokfløjtekvartetten SIRENA

Besøg hos studerende på DKDM

Tirsdag d. 28. november var DOKS' formand og sekretariatsleder på besøg på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium for at møde de studerende på den kirke-musikalske linje. Bjørn Arberg indledte med at lytte til de studerendes oplevelser omkring den aktuelle sag om nedskæringer på konservatorierne, som har berørt undervisningen.

Derefter gik det slag i slag med råd og vejledning til de kommende kandidater i kirkemusik, hvoraf en del allerede sidder i KMOK-stillinger (tidligere PO), og en del også allerede er medlemmer af DOKS på studerende-vilkår. Der var tips om, hvad man skal gøre når man som færdiguddan-

net går fra KMOK-ansat til at være ansat på DOKS-vilkår. Bjørn Arberg rådede til, at såfremt man ved ansættelse har forventninger om at få løntillæg, skal man fra starten være åben om dette overfor sin kommende arbejdsgiver.

Der var stor spøgelyst blandt de studerende – blandt andet om vikartakster, og om hvordan man skal forholde sig under ansættelsessamtaler. Bjørn Arberg opfordrede til, at man som organist formidler sine egne visioner og ønsker klart allerede i ansættelsessamtalen og dermed kommer i dialog med menighedsrådet om menighedsrådets forventninger og ønsker. DOKS' formand Karin Schmidt Andersen

opfordrede afslutningsvis de studerende til at melde sig ind allerede under studietiden og "blive en del af familien". Hun kunne fortælle om DOKS' tilbud om, at alle studerende tilbydes gratis deltagelse i et årsmøde i studietiden, og at Gramex-midlerne giver mulighed for støtte til mesterkurser, studierejser mv. "Der er brug for jer!", var hendes afsluttende konklusion.

"Jeg melder mig ind i morgen", sagde en orgelstuderende på vej ud fra mødet.

Til foråret er det de studerende på Det Jyske Musikkonservatorium der får besøg fra DOKS.

FOLKEKIRKENS

kirkemusikskoler

Uddannelse til organist, kirkesanger, kirkekorleder og klokkenist.

Undervisning tilbydes på såvel forberedende basislinjer som eksamenslinjer.

Desuden tilbydes efteruddannelse i hovedfag, herunder individuelt aftalte forløb.

Eksamenslinjerne på skolerne omfatter uddannelserne til

- kirkemusiker med orgel og korledelse (den tidligere PO-uddannelse)
- kirkemusiker med sang
- kirkemusiker med sang og korledelse

Skolerne arrangerer endvidere kortere kursusforløb.

Tilmeldingsfrist til skoleåret 2018-2019: d. 1. marts

Løgumkloster Kirkemusikskole:

lkms@km.dk

tlf: 74 74 40 70

Sjællands Kirkemusikskole:

sjkms@km.dk

tlf. 46 32 03 08

Vestervig Kirkemusikskole:

vvkms@km.dk

tlf. 97 94 16 85

Se yderligere information på: www.kirkemusikskole.dk

Stillingsopslag

Vor Frue kirke, Aarhus

Stillingsoplysninger:

Overenskomstansættelse

Stillingsstørrelse: 37 timer

Ansøgningsfrist: **15. 02. 2018 kl. 12.00**

Vor Frue Kirke i Aarhus søger en organist med tiltrædelse senest den 1. juni 2018. Organistfunktionen ved Vor Frue Kirke omfatter to fuldtidsorganister. Der er gensidig vikarforpligtelse mellem kirkens to organister.

Vor Frue Kirke er i udvikling – også musikalsk. Vi har tre kirkerum: Vor Frue Kirke, Klosterkirken og Sct. Nicolai Kryptkirke. Vi har tradition for et højt musikalsk niveau med et kantori på 18 medlemmer. Vi søger en organist med lyst og faglige kvalifikationer til at kunne deltage i samspil med vores nuværende organist og andre musikere. Kerneydelsen drejer sig om højmesser, kirkelige handlinger, kantategudstjenester og koncerter. Desuden f.eks. konfirmanddagter og gudstjenester på plejehjemmene og i arresthuset som ligger i sognet. Samtidig søger vi en organist, som kan være åben over for at deltage i arrangementer i de nye udviklingsområder af sognet og eventuelt andre former for kirkelig formidling.

Vor Frue Kirke søger

- **En dygtig musiker, der er udadvendt, struktureret og samarbejdsvillig.**
- **En musiker, som ønsker at indgå i et kollegialt samarbejde med alle kirkens ansatte og andre samarbejdspartnere i vores by og andre steder i både ind- og udland.**

Vor Frue Kirke har

- **En inspirerende kollegastab og et godt arbejdsklima**
- **Gode orgler**
- **Et velklingende kantori**
- **En kirke med liv – fællesskaber og arrangementer**
- **Et menighedsråd der giver plads til nyskabelse**
- **Fire fastansatte præster. Desuden en præst i skole-kirkesamarbejdet og en præst for grønlændere tilknyttet kirken.**

Ansættelsen er omfattet af Overenskomst mellem Kirkeministeriet, Centralorganisationen af 2010 (CO10) og Dansk Organist og Kantor Samfund (DOKS) for organister med tilhørende protokollater. Aftalen kan ses på www.folkekirkenspersonale.dk.

Nuværende tjenestemandsansatte organister har ret til at bevare deres tjenestemandstatus ved ansættelse med direkte overgang. Der skal i så fald ske en klassificering af stillingen. Årslønnen for ansøgere med en kirkemusikalsk kandidatsamen (DOKS) aftales i henhold til ny løn-AC-skalaen. Det vil sige en bruttoløn mellem 297.347,30 kr. – 362.324,00 kr. årligt (nutidskroner).

Der er knyttet rådighedsforpligtelse til stillingen. Rådighedstillægget udgør årligt mellem 38.257,76 kr. – 59.419,42 kr. (nutidskroner). Indplacering og rådighedstillæg ydes efter anciennitet. Derudover kan der efter lokal forhandling ydes kvalifikations- og funktionstillæg. Årslønnen for ansøgere med kirkemusiker med uddannelse i orgel- og korledelse (tidligere PO-organister) aftales i henhold til det aftalte basisløntrinssystem. Basistrin 1 udgør 286.921,79 kr. årligt (nutidskroner) og basisløntrin 2 udgør 300.584,09 kr. årligt (nutidskroner). Indplacering sker efter anciennitet. Rådighedstillægget udgør årligt 22.308,34 kr.

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås ved henvendelse til organist Poul S. Jacobsen på tlf.: 23 80 96 61 / mail: poulsjacobsen@aarhusvorfrue.dk, eller kontaktperson: Eva Nordentoft, tlf.: 21 44 19 35

Ansøgningen med relevante bilag stiles til **Vor Frue Sogns Menighedsråd og sendes på mail til stilling@aarhusvorfrue.dk** Ansøgningen skal være menighedsrådet i hænde senest den **15. februar 2018 kl. 12.00**.

Ansættelsessamtaler samt prøvespil forventes at finde sted i uge 10. 2018 med deltagelse af vores nuværende organist og menighedsrådet. Menighedsrådet kan oplyse, at der vil blive indhentet referencer. I forbindelse med ansættelsen vil der blive indhentet børneattest.

Beskrivelse af kirkens orgler:

Orgler:

Vor Frue Kirkes hovedorgel: Marcussen og Søn. 50 stemmer, 4 manualer og pedal. Setzerkombination med 256 kombinationer. Mobilt orgelpositiv: Bruno Christensen. 3½ stemmer, 1 manual. Klosterkirkens orgel: Anders Havgaard. 5½ stemmer (delte registre) og 2 manualer og anhangspedal. Elektrisk oveorgel (Kisselbach) i korrum (2 man. og pedal)

Beskrivelse af sognet:

Vor Frue Sogn strækker sig fra den gamle Aarhus midtby ud mod den vestlige del af centrum langs med Aarhus Å og har næsten 15.000 indbyggere, hvoraf ca. 80 % er medlemmer af Folkekirken. Indbyggertallet er stigende, og vi forventer at være ca. 19.000 indbyggere i løbet af få år. Der bor forholdsvis mange unge i sognet, idet 72 % af befolkningen er mellem 20 og 35 år. Samtidig er der en stor løbende udskiftning med ca. 4.000 tilflyttere og 3.000 fraflyttere hvert år.

Vor Frue Kirke er oprindeligt en del af et middelalderligt klosteranlæg i midtbyen. Her er Klosterkirken indrettet i den oprindelige kapitelsal. Under hovedkirkens kor findes Kryptkirken, som er Nordens ældste kirkerum i funktion. Alle tre kirker er i brug ved gudstjenester og kirkelige handlinger og har til daglig mange besøgende. Der er desuden to månedlige gudstjenester på sognets lokalcentre for ældre medborgere. Ved højmesse i Vor Frue Kirke består menigheden af faste kirkegængere og som oftest et større antal dåbsgæster. Højmesse har en klassisk liturgi med stort musikalsk indslag. Fra september til pinse er der desuden aftensang søndag eftermiddag i enten Klosterkirken eller Kryptkirken. Kirken har to organister, stort kantori og en stor koncertvirksomhed.

Der undervises seks hold konfirmander og to-tre hold børnekonfirmander ved kirken.

Hjemmeside: aarhusvorfrue.dk

DOKS-arrangementer

16.-18. april

DOKS' årskursus på Radisson BLU H.C. Andersen Hotel, Odense.
Tilmelding og nærmere info på www.doks.dk

17. april

kl. 14.00 DOKS' generalforsamling på Radisson BLU H.C. Andersen Hotel, Odense

27. februar, 23. marts

Bestyrelsesmøder i DOKS 27. februar, 23. marts

Kurser

2. februar

Kursus om Kirke og korsang i den nye folkeskole. I Enghave Kirke, Sønder Boulevard 120, 1720 København V.
Arrangør: Folkekirkens Ungdomskor. Deltagerbetaling kr. 600 inkl. let frokost og kaffe. Yderligere oplysninger og tilmelding www.fuk.dk / kursus@fuk.dk / 21 20 70 56

3. marts

kl. 10-15 på Vestervig Kirkemusikskole. Korets synlighed på de sociale medier. Rekruttering, koncertreklame og digitale visitkort med kordirigent Jonas Rasmussen. Yderligere oplysninger og tilmelding Vestervig Kirkemusikskole, tlf. 97 94 16 85, mail: vvkms@km.dk

6. marts

kl. 9.30 – ca. 17.00 Stiftskonvent i Nibe Kirke. Deltagerpris: 300 kr. Tilmelding senest 19. 2. på tlf. 31 25 15 49, mail: organist@nibekirke.dk

14. marts

Orglet og salmesangen. Kursus- og samtaledag med Bine Bryndorf i Gl. Vor Frue Kirke, Roskilde. Om at lave forspil og spille til salmesang med særligt fokus på salmemelodier fra 1500- og 1600-tallet.
Pris: 550,- kr. inkl. let frokost. Tilmelding senest 15. februar. Yderligere oplysninger Sjællands Kirkemusikskole, tlf. 46 32 03 08, mail: sjkms@km.dk

13. april

Kirkebuen ved Kristkirken, Kolding. Fyld liv i koret - med korkonsulenterne. Kursusdag om den gode og inspirerende korprøve med workshops og oplæg. Pris inkl. frokost 800 kr. for FUK-medlemmer, 1.000 kr. for øvrige. Yderligere oplysninger samt tilmelding (senest 14 dage før kursusdagen) tlf. 21 20 70 56, www.fuk.dk/kursus@fuk.dk

13.-15. april

Orgelekskursion til Hamborg/Hadeln-området ved Kristian Lumholdt og Hans Chr. Hein.
Yderligere oplysninger samt tilmelding Løgumkloster Kirkemusikskole, tlf. 74 74 40 70, mail: lkms@km.dk

Stævner

9.-13. maj

Nordisk Kirkesangsfest i Odense. Alsang på Flakhaven i Odense, ved en stor koncert i Odense Musikhus og ved den afsluttende medvirken ved højmessens i Odense Domkirke. Kristi Himmelfartsdag medvirker korsangerne i ca. 25 kirker fordelt ud på hele Fyn. 5 korworkshops af forskellig sværhedsgrad.
Yderligere oplysninger og tilmelding <http://nksf2018.dk>

Festivaler

13.-22. april

Viborg Internationale Kirkemusikfestival. Med bl. a. Pascale Mèlis, DR vokalensemblet, Voces Nordicae, Concerto Copenhagen. Kor72's forårsstævne slutter stævnet af med en koncert i Viborg Domkirke. Yderligere oplysninger viborgfestival.dk

DOKS'EN UD AF BOKSEN Af Mikael Garnæs

Tæt på publikum med orgelportativet

Mie Korp Sloth om at spille på et sjældent instrument

Mens Mie Korp Sloth gik på konservatoriet i København, skulle docent Aksel H. Mathiesen lave en tv-udsendelse om kirkeorglet og dets forgængere, heriblandt organnettoet eller portativet, som er et lille transportabelt orgel, hvor den spillende selv betjener bælgene. Hertil skulle han bruge en kvindelig orgelstuderende med langt hår, der kunne iføre sig renæssancekostume og illudere den portativ-spillende engel i et gammelt billede af Hans Memling. Valget faldt på Mie, der tog instrumentet med hjem i taxa og begyndte at spille på det uden instruktion. "Det var ikke noget godt instrument", fortæller hun, "men så fik jeg mulighed for at låne orgelbygger Carsten Lunds private portativ, og så var jeg solgt.

Det er et instrument, hvor man selv i høj grad kan være med til at skabe repertoire. Et portativ tager du med ud til koncerter, du kommer helt tæt på publikum og oplever deres interesse og spørgelyst."

Det viste sig, at der på consort-gangen på konservatoriet var interesse for at spille sammen med portativet, og i dag arbejder Mie fast sammen med blokfløjtenisten Karina Agerbo og perkussionisten Tira Skamby i ensemblet GIÒIA. Hun har desuden et samarbejde med sopranen Marianne G. Nielsen om koncerter med musik af Hildegard von Bingen.

"I gennem de sidste 15 år har vi spillet 3 forskellige forestillinger med GIÒIA. Det har givet mig mange gode oplevelser, som jeg nødigt ville være foruden – jeg elsker, når børnene flokkes om portativet og stiller de mest fantastiske spørgsmål. Den umiddelbarhed og oprigtige nysgerrighed, jeg oplever her, er så inspirerende og givende! Jeg føler mig ind imellem som orgelambasador i et fremmed land, hvor ingen har mødt "orgelsproget" for..."

Repertoiret er først og fremmest musik fra ca. 1250-1500. På det seneste er Mie selv begyndt at skrive musik til ensemblet, der kan opføres i vekselvirkning med det gamle. Også den nyskrevne musik kommer til at klinge "gammelt", eftersom portativet står i middeltonestemning.

I dag er hun en af de få, der ejer sit eget portativ, bygget af Carsten Lund og Jerome Weijers i 1999. Instrumentet er tempereret i en modificeret Pythagoras-stemning, kaldet "Agricola", som bl.a. tilgodeser kvint-intervaller på bekostning af tertser. Helt alene i verden er man dog ikke som portativ-spiller. Mie Korp Sloth har haft et studieophold i Paris hos Christophe Deslignes. Han gav koncert i Marmorkirken, hvorefter hun kontaktede ham og fik undervisning. "I praksis blev det en slags workshop, hvor vi udforskede instrumentets teknik og muligheder. Jeg lærte blandt andet en ny måde at bruge bælgene på, mere voldsomt, så klangen bliver mere levende. Helt unikt for et orgel kan portativet både frembringe crescendo, decrescendo og vibrato."

"GIÒIA er tilknyttet Levende Musik i Skolen, der giver konsulentbistand og formidler koncerter. Luther-året har vi fejret med GIÒIA godt 50 gange i skoler og kirker. Meget af musikken har vi skrevet selv med inddragelse af Luthers salmer. Vi har et dejligt manuskript af Maria Bastrup Jørgensen om Luther som utilpasset munk, der elsker musik og dans og sættes fri gennem musikken."

GIÒIA kan høres på 2 cd'er. Den første med den allertidligst noterede instrumentalmusik: Middelalderens danse, som både er virtuose og komplekse i deres form – og den seneste, der også rummer nyskreven musik.

Mie Korp Sloth,
Levende Musik i Skolen

